

Vyhodnocení aplikace minerálních krmiv v podmínkách vybraných volných honiteb

Ing. Zdeněk VALA, Ph.D.

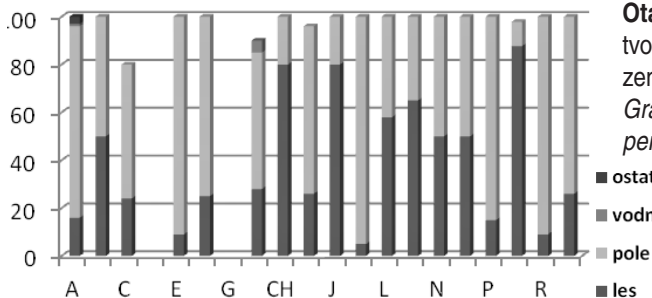
Ústav ochrany lesů a myslivosti,

Lesnická a dřevařská fakulta, Mendelova univerzita v Brně

Ing. Ondřej FALTUS, VVS Verměřovice s.r.o.

Kvalitní výživa spárkaté zvěře přispívá významným způsobem ke zvyšování chovné a trofeje kvality chované zvěře. Zcela zásadní význam v této oblasti má (mimo využívání tradičních krmiv) aplikace minerálních doplňkových krmiv, které se v posledních několika letech stávají běžnou součástí systému příkrmování nejen srnčí zvěře, ale i dalších druhů spárkaté zvěře ve volnosti a v oborních chovech. Za minerální krmiva jsou považována doplňková krmiva s obsahem více než 40 % popelovin v kg sušiny.

V rámci výzkumného šetření vyhodnocení aplikace minerálních krmiv v praktických podmínkách jsme ve spolupráci s firmou VVS Verměřovice provedli dotazníkové šetření mezi odběrateli minerálního krmiva určeného pro zvěř s cílem získat objektivní data z praxe a zpětnou vazbu. Celkem bylo rozesláno 57 dotazníků. Návratnost dotazníků byla tedy pouze 35 % tj. 20 ks. Z důvodu zachování anonymity jsou ve výsledcích jednotliví odběratelé označeni písmeny.

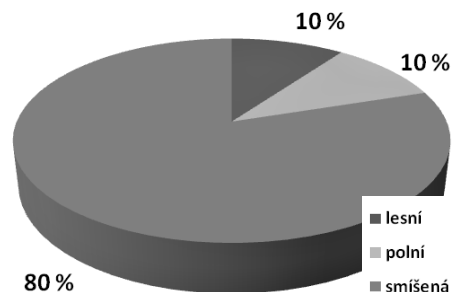

Výsledky dotazníkového šetření

Výsledky dotazníkové šetření jsou uvedeny v následujících grafech a komentářích:

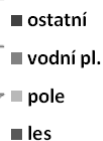
Otázka č. 1: Jaká je celková charakteristika vaší honitby?

Graf č. 1: Celková charakteristika honiteb

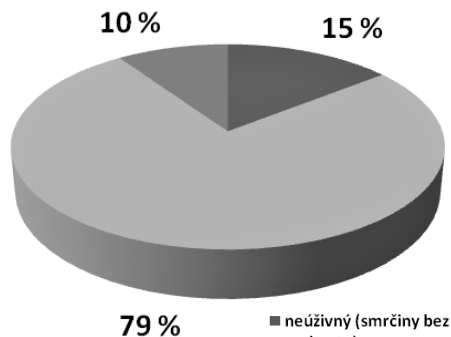
Otázka č. 2: Jak velkou část tvoří v honitbě polní a lesní pozemky v %?

Graf č. 2: Procentické zastoupení jednotlivých typů pozemků v honitbách

Otázka č. 3: Z hlediska charakteru lesa převažuje ve vaší honitbě les?

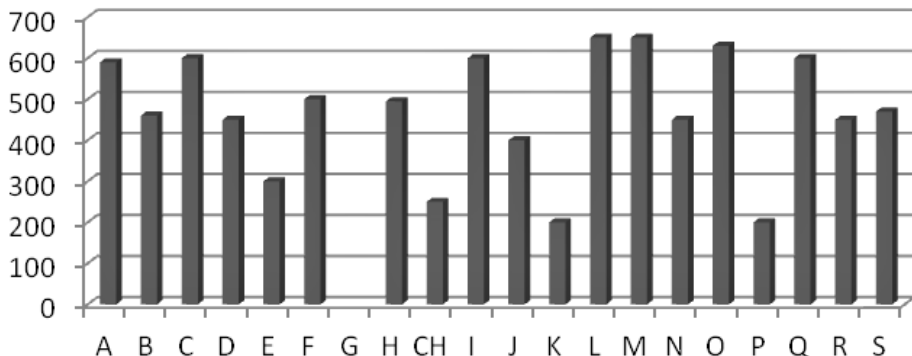
Graf. č. 3: Charakter lesa z hlediska přirozené úživnosti prostředí

Z hlediska celkové charakteristiky honitbě převládají honitby smíšené s vyšším zastoupením polních pozemků. Z lesních pozemků převládají nejčastěji středně úživné alespoň s částečným podrostem. Průměrná nadmořská výška sledovaných honitbě se pohybuje v rozmezí 200 až 650 m n. m.

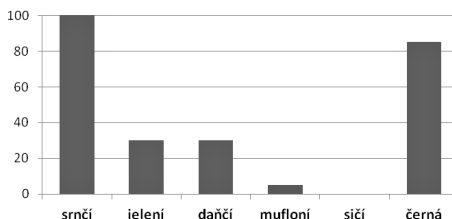
Otázka č. 4: Jaká je průměrná nadmořská výška ve vaší honitbě?

Graf č. 4: Průměrná nadmořská výška v jednotlivých honitběch

Otázka č. 5: Jaké druhy spárkaté zvěře žijí ve vaší honitbě?

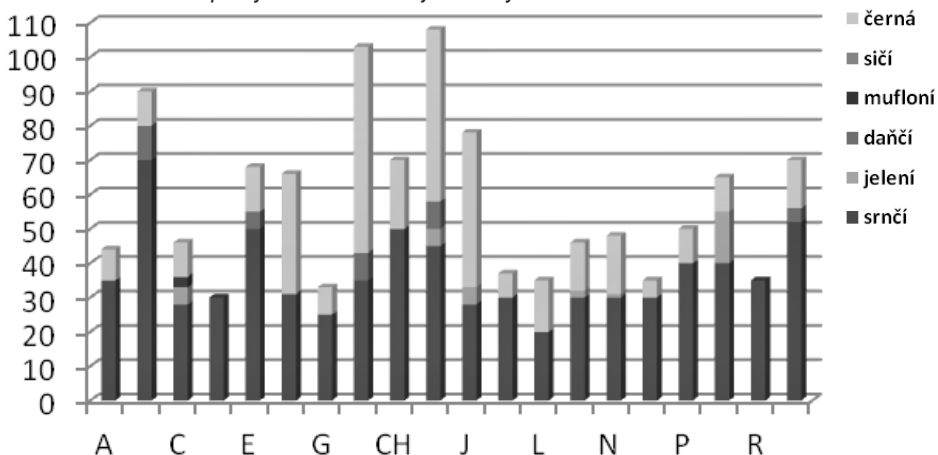
Graf č. 5: Procentické zastoupení jednotlivých druhů zvěře v modelových honitběch

Ve všech 20 modelových honitběch se vyskytuje zvěř srnčí. Jelení zvěř je chována pouze v 6 honitběch, daňčí zvěř v 6 honitběch, mufloň zvěř v 1 honitbě a černá zvěř v 17 honitběch. Další druhy chované zvěře uživatelé honitbě v dotaznících neuvedli.

Otázka č. 6: Jaké jsou průměrné počty lovené zvěře ve vaší honitbě?

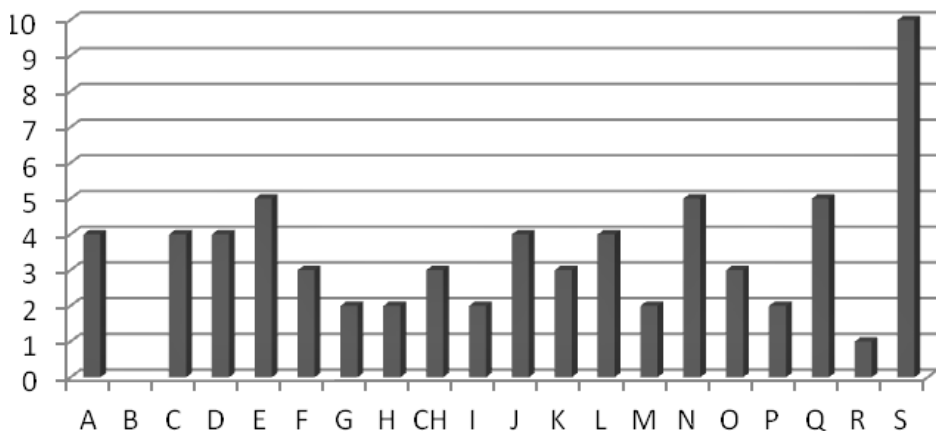
Graf č. 6: Průměrné počty lovené zvěře v jednotlivých honitbách

Průměrné počty lovené srnčí zvěře se v jednotlivých honitbách pohybují v rozmezí od 20 do 70 ks ročně. Průměrné počty ulovených kusů dalších druhů spárkaté zvěře jsou uvedeny v grafu.

Otázka č. 7: Jak dlouhou dobu používáte minerální krmiva pro zvěř ve vaší honitbě?

Graf č. 7: Délka využívání minerálních krmiv v jednotlivých honitbách

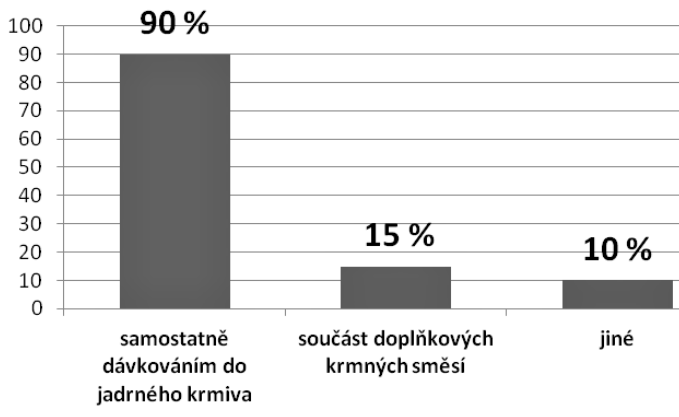

Délka vyživování minerálními krmivy jednotlivými uživateli je různá. Pohybuje se v rozmezí jednoho až deseti let. Nejčastější doba využívání je mezi 3 - 5 lety.

Otázka č. 8: V jaké formě předkládáte zvěři minerální krmiva?

Graf č. 8: Forma předkládání minerálních krmiv

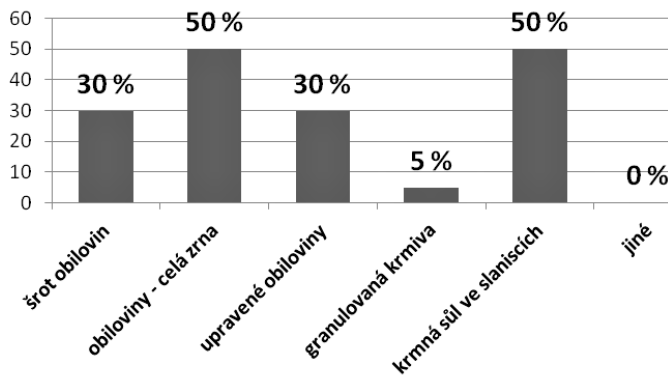
Z uvedeného grafu vyplývá, že jednotliví uživatelé přidávají nejčastěji minerální krmiva samostatně do jadrného krmiva. Jedná se o nejjednodušší a cenově dostupný způsob aplikace minerálních krmiv nevyžadující žádné další výrobní operace. Aplikaci minerálního krmiva jako součást doplňkových krmných směsí využívá pouze 15 % uživatelů honiteb. Je to pravděpodobně způsobeno vyšší pořizovací cenou tohoto krmiva, které si ne všichni uživatelé mohou z finančních důvodů dovolit. Deset procent uživatelů používá další způsoby aplikace minerálního krmiva např. aplikací do krmné soli ve slaniscích. Někteří uživatelé využívají také kombinaci výše uvedených způsobů předkládání minerálního krmiva zvěři.

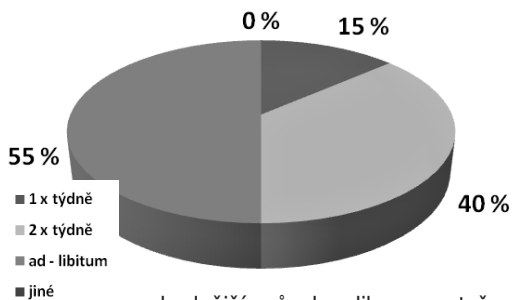
Otázka č. 9: Do jakého nosiče aplikujete minerální krmiva?

Graf č. 9: Druhy nosičů minerálního krmiva

Nejčastěji jsou minerální krmiva aplikována do obilovin, která neprošla žádnou krmivářskou úpravou a do krmné soli ve slaniscích. Někteří uživatelé využívají také, i když v menší míře, aplikaci minerálních krmiv do šrotu obilovin a upravených obilovin např.

mačkáním. Tento způsob aplikace je pracnější a efektivnější, protože v takové míře nedochází k samotřídění jednotlivých složek krmiva a zvěř je lépe přijímá. Nejméně uživatelů využívá aplikaci minerálních krmiv ve formě granulovaného krmiva. Limitujícím faktorem, bránící rozšíření tohoto druhu krmiva, je poměrně vysoká výrobní cena.

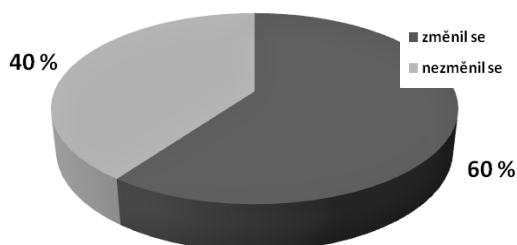

vhodnější způsob aplikace, protože při tomto způsobu aplikace je zvěř schopna plně pokrýt potřebu jednotlivých minerálních látek.

Otázka č. 10: Jak často předkládáte zvěři minerální krmiva?

Graf č. 10: Četnost předkládání minerálního krmiva zvěři

Ve více než polovině modelových honiteb je minerální krmivo předkládáno ad-libitum bez omezení. Předkládání minerálního krmiva ad-libitum je nej-

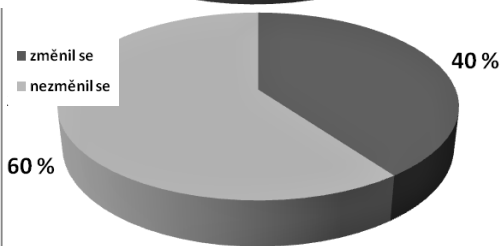

Otázka č. 11: Změnil se ve vaší honitbě systém příkrmování zvěře po začátku aplikace minerálních krmiv?

Graf č. 11: Změna systému příkrmování

Otázka č. 12: Změnil se ve vaší honitbě systém chovu srnčí zvěře při začátku aplikace minerálních krmiv?

Graf č. 12: Změna systému chovu zvěře v jednotlivých honitbách

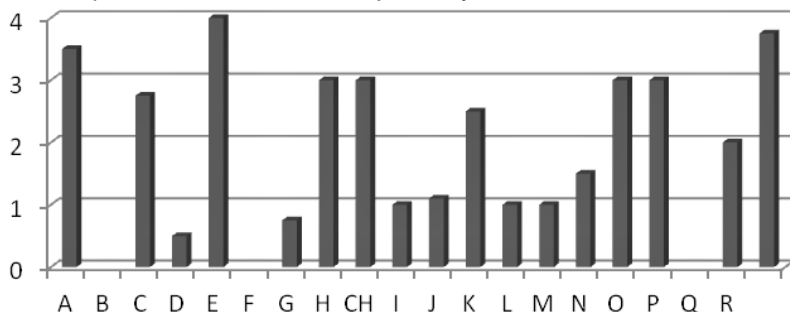

V nadpoloviční většině honiteb došlo ke změně systému příkrmování srnčí zvěře s počátkem aplikace minerálních krmiv např. zintenzivněním příkrmování, podáváním krmiva ad-libitum apod.

Naopak systém chovu se v 60 % honiteb nezměnil. Změnil se pouze ve 40 % modelových honiteb. V některých honitbách došlo ke zlepšení zdravotního stavu zvěře, zvýšila se průměrná hmotnost, zvýšil se odstřel holé zvěře, provádí se důsledný a zvýšený průběrný odstřel.

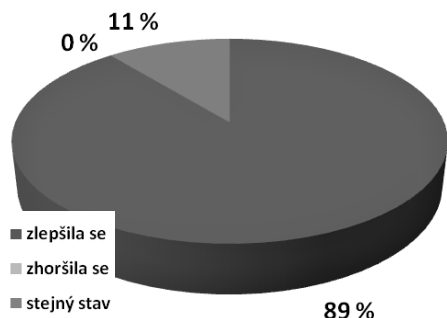
Otázka č. 13: Jak velké množství minerálních krmiv za krmnou sezónu spotřebujete?

Graf č. 13: Průměrná spotřeba minerálních krmiv v jednotlivých honitbách za krmné období

Otázka č. 14: Jaká je kvalita zvěře ve vaší honitbě z hlediska počtu medailových trofejí za dobu aplikace minerálního krmiva?

Graf č. 14: Zhodnocení vývoje kvality chované zvěře

V naprosté většině sledovaných honiteb došlo ke zlepšení kvality chované zvěře, jak po stránce trofejové (objevují se srnci přesahující bodovou hranici 100 bodů CIC), tak i po stránce zdravotní, zvýšení průměrné hmotnosti apod. V některých honitbách se efekt aplikace minerálního krmiva neprojevil a to z důvodu krátkého období aplikace (1 - 2 roky).

ZÁVĚREČNÉ SHRNTÍ

APLIKACE MINERÁLNÍCH KRMIV:

- * nejčastější forma přeskládání minerálního krmiva je samostatně dávkováním do jadrného krmiva,
- * nejčastěji využívaný nosiče minerálního krmiva jsou celá zrna obilovin a krmná sůl ve slaniscích,
- * nejčastější způsob dávkování minerálního krmiva je systém ad-libitum,
- * průměrná doba využívání minerálních krmiv 3 - 5 let,
- * systém příkrmování se změnil v 60 % modelových honiteb,
- * systém chovu se změnil pouze ve 40 % modelových honiteb,
- * průměrná spotřeba minerálního krmiva ve všech sledovaných honitbách se pohybuje kolem 2,19 q,
- * **kvalita zvěře se zlepšila v 90 % sledovaných honiteb.**

Kontakt: zdenek.vala@hotmail.com

